

D/34/00.04.03/2022

LAUSUNTO YVA-OHJELMASTA, JYLKKÄ-ALAJÄRVI VOIMAJOHTOHANKE

Hankevastaava Fingrid Oyj on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun lain (252/2017, YVA-laki) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee Kalajoen Jylkän ja Alajärven välistä 2 x 400+110 kV:n voimajohtoreittiä. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Hankekuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenetelmässä tarkasteltavan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen pohjoisempana päätepisteenä on Kalajoen Jylkässä sijaitseva sähköasema ja eteläisempänä päätepisteenä on Fingridin Alajärvellä sijaitseva sähköasema. Tarkasteltavien voimajohtoreittivaihtoehtojen yhteispituus on noin 350 kilometriä.

Kalajoen Jylkän ja Alajärven sähköasemien välinen voimajohtoyhteys käsittää pääosin kaksi rinnakkaista 400+110 kilovoltin voimajohtoa. YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Voimajohtoreittien vaihtoehtoyhdistelmistä pisin on yhteensä noin 180 kilometriä ja lyhin noin 160 kilometriä. Voimajohtoreitin pylvään ylimmät osat ulottuvat keskimäärin noin 35-37 metrin korkeudelle. Johtoalueen leveys on perusratkaisussa noin 96 metriä ja pylväsväli noin 250-350 metriä.

Kokkolan Hangasnevalta Alajärven sähköasemalle esitetty läntinen reittivaihtoehto ja sen kolme alavaihtoehtoa sijoittuvat lähelle Vetelin ja Vimpe- lin keskustaajamia halkoen läntiseltä (vaihtoehto L-K-I) ja keskimmaiselta (vaihtoehto L-I) alavaihtoehtoilla Alajärven puolelle tullessaan Teerinevan, Paalijärven ja liruun kyliä ja kyläasutusta sekä sivuten liruujärveä. Samoin läntisen alavaihtoehdon itäinen linjaus (vaihtoehto L-J-I) halkoo Uusikylän ja Teerinevan kyliä ja asutusta. Itäinen reittivaihtoehto (vaihtoehto L-J-H) sijoittuu lähemmäksi Halsuan keskustaajamaa, jossa Alajärvellä se sivuaa läheltä itäpuolelta Koivumäen ja Uusikylän kyliä ja alueen asutusta.

Johtoreitit ovat suunniteltu sijoittuvan vastoin voimassa olevaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa paitsi pieneltä osin reitti myötäilee valtatie 16 reunaa, jossa kulkee Möksystä Hoiskoon sijoittuva voimajohto.

Hankkeesta ei ole ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetty normaalisti hankkeissa mukana olevaa, kokonaan toteuttamatonta 0-vaihtoehtoa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Alajärven kaupungin lausuntoa Jylkkä (Kalajoki) – Alajärvi 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 28.1.2022 mennessä osoitteeseen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Lillberg-Puskala, PL 156, 60101 Seinäjoki tai sähköpostilla kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi Lausunnossa pyydetään viittamaan diaarinumeroon EPOELY/431/2021.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala p. 0295 027 655, [jutta.lillberg-puskala\(at\)ely-keskus.fi](mailto:jutta.lillberg-puskala(at)ely-keskus.fi)

Arviointiohjelma liitteineen löytyy seuraavalta verkkosivulta www.ymparisto.fi/jylkkaalajarvivoimajohtoYVA

Valmistelija: Vs. ympäristösihteeri Timo Kärkkäinen, puh. 044 297 0364, [timo.karkkainen\(at\)vimpeli.fi](mailto:timo.karkkainen(at)vimpeli.fi)

Vs. ympäristösihteeri

Alajärven tekninen lautakunta esittää lausuntonaan, että Jylkkä-Alajärvi voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyt johtoreitit ei hyväksyttäisi jatkotarkasteltaviksi perusteluissa esitettyjen erityisten haittaavien tekijöiden takia, etenkin kun normaalia 0-vaihtoehtoa ei arviointiohjelmassa ole esitetty. Tekninen lautakunta esittää kokonaan uutta linjausta johtoreiteille, joka on merkitty vihreällä värillä lausunnon karttaliitteeseen. Lautakunta pyytää yhteysviranomaiselta, että he velvoittaisivat hanketoimijaa laatimaan arviointiohjelmaan täydennyksen kokonaan uudesta, vihreällä liitekarttaan merkitystä linjausvaihtoehdosta.

Perusteluina tekninen lautakunta esittää lausuntoonsa seuraavaa: Johtoreitit ovat Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa vastoin voimassa olevaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa, paitsi pieneltä osin reitti myötäilee valtatie 16 reunaa, jossa sijaitsee voimajohto Möksystä Hoiskoon.

Arviointiohjelmassa esitetyt kaikki Alajärveä koskevat vaihtoehdot vaarantavat erittäin merkittävästi sijoittumisellaan alueella jo olevaa ja sinne tulevaa asumista, alueen elinoloja, loma-asumisen virkistysvaikutuksia ja koko alueen elinkeinotoimintaa. Kylissä on noin 60 kpl eläintiloja ja muita elinkeinotoimintoja ja asuntoja koko alueella on yli 200 kappaletta. Näiden lisäksi suunnitellut johdinalueet rikkovat merkittävästi Alajärven kylärakennetta ja kylien Uusikylä, Koivumäki, Iiruu, Paalijärvi ja Teerineva vetovoimaisuutta sekä niiden identiteettiä.

Lisäksi tarkastelussa olevat johtohankevaihtoehdot vaarantavat erittäin suuresti alueen luonto- ja maisema-arvoja, järvien ja lampien virkistyskäyttöä, eläimistöä, runsasta loma-asumista ja erityisen karua sekä haavoittuvaa ympäristöä ja maisemakuvaa. Johtoalueella kylissä ja Irujärven ympäristössä sijaitsee rauhallinen ja pitkään muuttumattomana säilynyt ympäristö, jonka sopeutumiskyky on heikko näin suureen maankäytön maise-malliseen, terveydelliseen sekä luonto- ja virkistysarvoja heikentävään muutokseen.

Voimajohtoalueella sijaitseva Irujärvi on kaavoitettu kokonaisuudessaan 1986 osayleiskaavalla ja rantakaavalla 1987 alkaen. Rantakaava-alueella sijaitsee noin 150 loma-asuntoa ja leirikeskus sekä vakituista asutusta. Alueella on lääninhallituksen päätöksellä vuonna 1982 määrätty moottorivenekielto, jossa lähtökohtana on turvata ympäristön muun muassa ranta-asutuksen sekä virkistyskäytön häiriöttömyys. Läninhallitus on katsonut tarpeelliseksi luonnon, ympäristön, yleisen virkistyskäytön ja kalastuksen suojaamiseksi pitkälle sekä kapealle järvelle moottorivenekielto. Moottori-

venekieltoa on myöhemmin yritetty poistaa, mutta se ei ole onnistunut koska järven olosuhteissa ja virkistyskäytössä ei ole tapahtunut sellaista muutosta.

Tekninen lautakunta

Merkittiin: Jouni Hänninen ja Kirsi Haapa-aho poistuivat esteellisenä (intressijäävi) tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.37–18.57. Lisäksi Kirsi Haapa-aho oli poissa kokouksesta klo 19:15 asti.

Hyväksyttiin.
